

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

**Napomene uz finansijske izveštaje
na dan 31. decembra 2019. godine**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

1. OSNIVANJE I DELATNOST

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD (ZVEZDARA), skraćeno poslovno ime INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD, (u daljem tekstu: "Društvo") osnovan je 29. januara 1959. godine.

Društvo posluje u skladu sa Zakonom o naučno-istraživačkoj delatnosti ("Službeni glasnik RS", br. 110/05 i 50/06 - ispravka). Delatnost Društva je usmerena na naučno- istraživački rad i proizvodni rad u oblasti visokih tehnologija (telekomunikacije, elektronika, proizvodnja računarske opreme, sastavnih delova i elektronskih uređaja, mašinske opreme, automatika, hidraulika i pneumatika).

Osnovna delatnost Društva bazira se na realizaciji dugoročnih ugovora (projekata) o zajedničkom poslovanju, u kojima učestvuje Društvo, kao matična firma zajedno sa pojedinim zavisnim pravnim licima, članovima grupe. Projekti su namenjeni unapred poznatim naručiocima, sa kojima se zaključuju odgovarajući ugovori. Realizacija projekata odvija se po etapama (fazama) i najčešće obuhvata duži period (preko godine dana).

Sa Vladom Republike Srbije je 17. aprila 2007. godine potpisani Sporazum o udelu državne svojine u sredstvima koja koristi Društvo. U skladu sa sporazumom Republika Srbija preuzima sva osnivačka, osnosna upravljačka prava, pa ideo državne svojine u sredstvima koja koristi Društvo iznosi 100%.

Društvo u svom sastavu ima šest (100%) zavisnih pravnih lica:

1. IMP - AUTOMATIKA DOO BEOGRAD;
2. IMP – RAČUNARSKI SISTEMI DOO BEOGRAD;
3. IMP – TELEKOMUNIKACIJE DOO BEOGRAD;
4. IMP – PIEZOTEHNOLOGIJA DOO BEOGRAD;
5. IMP – POSLOVNE USLUGE DOO BEOGRAD;
6. IMP – NAUČNOTEHNOLOŠKI PARK DOO BEOGRAD; kao i
7. IDVORSKI LABORATORIJE d.o.o. BEOGRAD sa 75% učešća.

Privredno društvo IMP "Računarstvo" d.o.o. Beograd, PIB 10008344, matični broj 17178326, izbrisano iz je Registra privrednih subjekata (rešenje APR-a, br. BD 26782/2012 od 13. marta 2012. godine i pripojeno privrednom društvu IMP "Računarski sistemi", PIB 100008336, matični broj 17178318, a na osnovu rešenja APR-a br. BD 26864/2012 godine od 13. marta 2012. godine.

Sedište Društva je u Beogradu, ulica Volgina 15. Matični broj Društva je 07014694, a poreski identifikacioni broj je 100008310.

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo je imalo 174 zaposlenih (31. decembar 2018. godine: 173 zaposlenih radnika).

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji potpisani su od strane Direktora dana 12. mart 2020. godine. Finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I UPOREDNI PODACI

(a) Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji pripremljeni su u skladu sa:

- Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik Republike Srbije br. 73/2019 – dr.zakon),
- Rešenjem o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (Službeni glasnik Republike Srbije broj 92/2019),
- Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za Društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014),
- Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014 i broj 114/14),
- Pravilnikom o sadržini pozicija u obrascu Statistički izveštaj za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 144/14)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I UPOREDNI PODACI (Nastavak)

(a) Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

Izuzev kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (u daljem tekstu "Zakon") objavljenim u Službenom glasniku Republike Srbije br. 61/2013, 30/2018 i 73/2019 koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim prevedenim MSFI do 21. novembra 2019. godine. Posebni zahtevi Zakona odstupaju od MSFI zbog činjenice da su usvojeni prevedeni standardi te ovi finansijski izveštaji na sadrže efekte MSFI koji su objavljeni od 21. novembra 2019. godine, s obzirom da je obavezna primena za finansijske izveštaje sastavljene na dan 31. Decembra 2020. godine. Osim pomenutog, Zakon zahteva određena prikazivanja i određeni tretman računa i stanja, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- 1 Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija Republike Srbije, koji nije u skladu sa zahtevima MRS 1 (revidiran)– "Prikazivanje finansijskih izveštaja" i MRS 7 – "Izveštaj o tokovima gotovine".
- 2 Rešenje Ministarstva finansije Republike Srbije br. 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 92/2019) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC) do 31. jula 2013. godine. MSFI počeće da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine. MSFI iz ove tačke mogu se primeniti i prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2019. godine (uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u Napomenama uz finansijske izveštaje). Standard: MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima; MSFI 9R – Finansijski instrumenti nisu primenjeni na ove finansijske izveštaje.

(b) Uporedni podaci

Uporedni podaci odnosno početna stanja predstavljaju podatke sadržane u finansijskim izveštajima za 2018. godinu. Finansijski izveštaji Društva su bili predmet nezavisne revizije i prikazani su u Izveštaju nezavisnog revizora od 10. jun 2019. godine.

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike, primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društva za 2019. godinu, su sledeće:

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su inicijalno priznata po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nematerijalna ulaganja sa određenim korisnim vekom upotrebe se amortizuju i testiraju se na umanjenje vrednosti kada god se javi indikatori da nematerijalno ulaganje može da bude obezvređeno. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalnih ulaganja se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje faktturnu vrednost (uključujući carinske dažbine i PDV), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano, kao i kapitalizovane troškove pozajmljivanja.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke nekretnina, postrojenja i opreme su odmerene po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je sredstvo rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Građevinski objekti	2,5-5%
- Mašine i oprema	6,67-20%
- Motorna vozila	20%
- Nameštaj, pribor i oprema	10-12,5%
- Računarska oprema	25%

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015 – autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 116/2004 , 99/2010, 104/2018 i 8/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 18).

3.3. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se početno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznatu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke za umanjenje vrednosti. Amortizacija investicionih nekretnina se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.3. Investicione nekretnine (Nastavak)

Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebe vrednosti i fer vrednosti umanjene za procenjene troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz tekući bilans uspeha.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomске koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da izdaci mogu pouzdano da se izmere. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

3.4. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja imaju neodređen korisni vek upotrebe i ne podležu amortizaciji, provera da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji provera da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknадiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.5. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica koja su pod kontrolom Društva, pri čemu se pod kontrolom podrazumeva moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama pravnog lica sa ciljem ostvarenja koristi od njegovog poslovanja. Smatra se da kontrola postoji kada Društvo poseduje, direktno ili indirektno (preko drugih zavisnih pravnih lica) više od polovine prava glasa u drugom društvu.

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica iskazana su po prvobitnoj vrednosti ulaganja umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja (Napomena 22(i)).

3.6. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva

Društvo priznaje finansijska sredstva u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Društvo izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad finansijskim sredstvom.

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj i za direktno pripisive transakcione troškove (osim u slučaju kada se radi o finansijskim sredstvima koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, kada se transakcioni troškovi tretiraju kao rashodi perioda). Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati sredstvo.

Finansijska sredstva Društva uključuju gotovinu, kratkoročne depozite, hartije od vrednosti kojima se trguje, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja, date kredite i pozajmice.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

Finansijska sredstva (Nastavak)

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Društvo izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad finansijskim sredstvom.

(a) *Zajmovi i potraživanja*

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrditivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu.

Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih sredstava, kratkoročna beskamatna potraživanja kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj faktурnoj vrednosti.

U bilansu stanja Društva ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja od kupaca i druga potraživanja iz poslovanja, date kratkoročne pozajmice povezanim pravnim licima evidentirane u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana i date stambene kredite zaposlenima evidentirane u okviru dugoročnih finansijskih plasmana.

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po faktурnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u korist bilansa uspeha (Napomena 25).

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročne kredite u zemlji i inostranstvu date povezanim pravnim licima, kao i beskamatna i kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

(b) *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju nederivatna sredstva koja su svrstana u ovu kategoriju ili nisu klasifikovana ni u jednu drugu kategoriju. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se nakon inicijalnog priznavanja odmeravaju po fer vrednosti, pri čemu se nerealizovani dobici i gubici prikazuju u okviru ostalog rezultata.

U bilansu stanja Društva ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata učešća u kapitalu banaka i pravnih lica evidentirana u okviru dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 22(iii)).

Finansijske obaveze

Društvo priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih obaveza, kratkoročne beskamatne obaveze kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj faktурnoj vrednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

Finansijske obaveze (Nastavak)

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispunи obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja, kao i primljene kredite od banaka.

Finansijske obaveze Društva se, u smislu MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje", klasifikuju kao zajmovi i krediti. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Primljeni krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorenе kamatne stope. Efekti primenjivanja ugovorene umesto efektivne kamatne stope kao što se zahteva u skladu MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje" po proceni rukovodstva Društva nemaju materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje. Krediti su odobreni uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti

(b) Obaveze iz poslovanja

Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Društva predstavlja tekuću cenu ponude.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se različitim tehnikama procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.7. Zalihe

Nabavna vrednost materijala i robe predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećanu za transportne i ostale zavisne troškove nabavke.

Cena koštanja gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktnе troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Izlaz sa zaliha se utvrđuje metodom prosečne ponderisane cene.

Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procenjene varijabilne troškove prodaje.

3.8. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prвobитним rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.9. Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: imovinu uzetu u zakup, osim sredstava uzetih u finansijski zakup, robu u konsignaciji, materijal primljen na obradu i doradu i ostala sredstva koja nisu u vlasništvu Društva, kao i potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

3.10. Raspodela dobiti

Raspodela dobitka vlasnicima kapitala Društva priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Društva odobrili raspodelu dobiti.

3.11. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja (Napomena 10). Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja. Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene.

Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomski koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.12. Zakupi (Lizing)

Društvo kao zakupac

Finansijski zakup

Zakup se klasificuje kao finansijski zakup ako se njim suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom. Finansijski zakupi se kapitalizuju na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

Operativni zakup

Zakup se klasificuje kao operativni zakup ako zakupodavac suštinski zadržava sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo kao zakupodavac

Finansijski zakup

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, neto investicija u zakup se priznaje kao potraživanje. Razlika između buduće i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje u toku perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Operativni zakup

Kada je sredstvo dato u operativni zakup, takvo sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

3.13. Primanja zaposlenih

(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je takođe, obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine

Društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staza. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.13. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Otpremnine (Nastavak)

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih, aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu i u okviru kapitala.

3.14. Preračunavanje stranih valuta

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 41).

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili vrednovanja po kome se stavke ponovo odmeravaju.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha, kao deo finansijskih prihoda (Napomena 13), odnosno finansijskih rashoda (Napomena 14).

3.15. Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati priliv ekonomskih koristi. Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Takođe, sledeći specifični kriterijumi za priznavanje moraju da budu ispunjeni pre nego što se prihod prizna.

(a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

(b) Prihod od prodaje usluga

Društvo prodaje usluge po osnovu sistema za naplatu putarina, instalacije i njihovo održavanje. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom na to da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

(c) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama. Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Društvo steklo pravo da se kamata primi.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Priznavanje prihoda (Nastavak)

(d) Prihod od zakupnina

Prihod od zakupnina potiče od davanja investicionih nekretnina u operativni zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

(e) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

3.16. Tekući i odloženi porez na dobitak

Troškovi poreza na dobitak perioda obuhvataju tekući i odloženi porez. Porez se priznaje u bilansu uspeha, osim do visine koja se odnosi na stavke koje su direktno priznate u kapitalu. U tom slučaju porez se takođe priznaje u kapitalu.

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015 – autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu (2018. godina: 15%), nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS" br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više neće moći da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.16. Tekući i odloženi porez na dobitak (Nastavak)*****Odloženi porez (Nastavak)***

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanog budućeg oporezivog dobitka dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

3.17. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 38).

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - UPRAVLJANJE RIZICIMA

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik, rizik od promene deviznih kurseva i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Skupštine. U 2019. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

4.1. Faktori finansijskog rizika**(a) Tržišni rizik**

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proistiće kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizkom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Društvo ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(a) Tržišni rizik (Nastavak)

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preduzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

Rizik od promene cene

Društvo nije izloženo većem riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da nema većih ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Društva od fer vrednosti kamatnih stopa je veoma nizak i eventualno može proisteći iz obaveza po osnovu lizinga.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca. Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika jer Društvo kao kupce ima u najvećem procentu državna društva.

U skladu sa usvojenom kreditnom politikom, Društvo analizira kreditni bonitet svakog novog pojedinačnog kupca pre nego što mu se ponude standardni uslovi prodaje.

Takođe, za svakog kupca je ustanovljen kreditni limit koji predstavlja maksimalni dozvoljen iznos potraživanja pre nego što se zatraži odobrenje Direktora. Kupcu čiji kreditni bonitet ne ispunjava tražene uslove, prodaja se vrši samo na bazi avansnog plaćanja.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva i zbirno za Društvo kao celinu.

Finansije Društva nadziru planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Društva da bi se obezbedilo da Društvo uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučenim kreditnim aranžmanima.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije roba i usluga, koji mu omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Društvo ne koristi finansijske derivate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (Nastavak)

Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune, oročene depozite ili hartije od vrednosti za trgovanje, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima ili sa dovoljnom likvidnošću koja obezbeđuje dovoljan prostor kakav je određen gore navedenim planom.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koja se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Društvo pravi procene i prepostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. O procenama i prepostavkama koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine biće reči u daljem tekstu.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši Rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti. Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i stope fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Prepostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 29. uz finansijske izveštaje.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo redovno procenjuje verovatnoču negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoča odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA (Nastavak)

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite i poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti i poreski gubici mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

6. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	246,116	220,196
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	2,914,704	1,176,694
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	168,370	118,761
Ukupno	3,329,190	1,515,651

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali poslovni prihodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	40	85
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	341,139	316,306
Prihodi od zakupnina	9,471	10,124
Ukupno	350,650	326,515

8. TROŠKOVI MATERIJALA

Troškovi materijala se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2018.</i>	<i>2017.</i>
Nabavka materijala	31,054	24,689
Troškovi materijala za izradu	1,089,515	294,733
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	2,650	2,737
Troškovi goriva i energije	12,976	11,602
Troškovi rezervnih delova	276	1,125
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	619	622
Ukupno	1,137,090	335,508

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

9. TROŠKOVI ZARADA

Troškovi zarada se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	632,917	491,607
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	89,456	79,486
Troškovi naknada po ugovoru o delu	938	2,324
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	1,848	1,823
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	2,788	1,510
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	2,336	1,468
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	3,438	3,739
Ostali lični rashodi i naknade	58,907	67,016
Ukupno	792,628	648,973

10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Troškovi amortizacije	34,479	33,781
Troškovi rezervisanja za garantni rok	19,358	0
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	2,309	2,033
Ostala rezervisanja	6,983	0
Ukupno	63,129	35,814

11. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Troškovi usluga na izradi učinaka	1,500,489	653,947
Troškovi transportnih usluga	14,369	13,002
Troškovi usluga održavanja	4,688	3,865
Troškovi zakupnina	61	339
Troškovi sajmova	364	2,060
Troškovi reklame i propagande	2,196	7,707
Troškovi ostalih usluga	37,225	28,585
Ukupno	1,559,392	709,505

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Nematerijalni troškovi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Troškovi neproizvodnih usluga	20,992	20,322
Troškovi reprezentacije	7,551	6,859
Troškovi premija osiguranja	4,697	1,718
Troškovi platnog prometa	11,737	7,408
Troškovi članarina	1,953	2,228
Troškovi poreza	17,142	10,954
Troškovi doprinosa	380	746
Ostali nematerijalni troškovi	5,698	10,891
Ukupno	70,150	61,126

13. FINANSIJSKI PRIHODI

Finansijski prihodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	100	1,316
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	11	12
Prihodi od kamata (od trećih lica)	174	210
Pozitivne kursne razlike (prema trećim licima)	3,594	448
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	2,210	2,893
Ukupno	6,089	4,879

14. FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Rashodi kamata (prema trećim licima)	5,944	2,803
Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	4,307	0
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	225	1,078
Ukupno	10,476	3,881

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

15. OSTALI PRIHODI

Ostali prihodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	235	1,709
Naplaćena otpisana potraživanja	39,807	34,690
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	23	33
Prihodi od smanjenja obaveza	1,673	0
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	21,976	0
Ostali nepomenuti prihodi	<u>9,548</u>	<u>1,011</u>
Ukupno	<u>73,262</u>	<u>37,443</u>

16. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	2	210
Ostali nepomenuti rashodi	7,986	5,386
Obezvređenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	<u>44,978</u>	<u>58,180</u>
Ukupno	<u>52,966</u>	<u>63,776</u>

17. GUBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA

Gubitak iz poslovanja koji se obustavlja se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	<u>5,809</u>	<u>1,527</u>
Ukupno	<u>5,809</u>	<u>1,527</u>

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

18. POREZ NA DOBIT

Osnovne komponente poreza na dobit su sledeće:

	U RSD 000	
	2019.	2018.
Tekući porez na dobit	21,373	11,819
Odloženi poreski prihod/rashod perioda	774	(811)
Ukupno	22,147	11,008

Tekući porez na dobit

Uskladištanje bruto dobitka prikazanog u tekućem bilansu uspeha sa poreskim dobitkom iz poreskog bilansa prikazano je u sledećoj tabeli:

	U RSD 000	
	2019.	2018.
Poreska osnovica	67,551	24,378
Tekuća poreska stopa	15%	15%
Tekući porez na dobit	10,133	3,657
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	11,240	8,162
Uskladištanje po konsolidovanom bilansu	-	-
Poreska oslobođenja po Poreskom kreditu	-	-
Tekući porez na dobit	21,373	11,819
Poreski rashod (tekući porez + odloženi poreski rashod - odloženi poreski prihod)	22,147	11,008
Efektivna poreska stopa (poreski rashod/dobitak pre oporezivanja x 100)	32,79%	45.16%

Odloženi porez na dobit

	Bilans uspeha	Bilans stanja	
	2019.	2018.	
Odložena poreska sredstva / obaveze			
Stanje na početku godine	811	1,788	(453)
Privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava i njihove poreske vrednosti	(1,585)	(977)	(774)
Stanje na kraju godine	(774)	811	(1,227)

19. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja se odnose na:

	u RSD 000	
	2019.	2018.
Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	4,721	2,759
Ukupno	4,721	2,759

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

19. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u sledećoj tabeli:

	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Nemate- rijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
Stanje na dan			
1. januara 2018. godine	25.706	-	25.706
Nabavke u toku godine	2.936	-	2.936
Aktiviranja	-	-	-
Stanje na dan			
31. decembra 2018. godine	28.642	-	28.642
Nabavke u toku godine	3.173	-	3.173
Stanje na dan			
31. decembra 2019. godine	31,815	-	31,815
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje na dan			
1. januara 2018. godine	24.846	-	24.846
Amortizacija (Napomena 10)	1.037	-	1.037
Stanje na dan			
31. decembra 2018. godine	25.883	-	25.883
Amortizacija (Napomena 10)	1.211	-	1.211
Stanje na dan			
31. decembra 2019. godine	27,094	-	27,094
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:			
- 31. decembra 2019. godine	4.721	-	4.721
- 31. decembra 2018. godine	2.759	-	2.759

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema prikazane su u sledećoj tabeli:

	u RSD 000	
	2019.	2018.
Građevinski objekti	147,490	160,772
Postrojenja i oprema	57,522	58,309
Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	13,242	12,957
Ukupno	218,254	232,038

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Promene na poziciji nekretnine, postrojenja i oprema su prikazane u sledećoj tabeli:

	Postroje-				
	Građevin- ski objekti	nja i oprema	Ostala sredstva	NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST					
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	637.559	209.885	12.807	-	860.251
Nabavke u toku godine	-	-	-	3.801	3.801
Prenos sa NPO u pripremi	-	3.801	150	(3.801)	150
Otuđenja i rashodovanja	-	(9.917)	-	-	(9.917)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	637.559	203.769	12.957	-	854.285
Nabavke u toku godine	1,589		286	17,610	19,485
Prenos sa NPO u pripremi		17,610		(17,610)	0
Otuđenja i rashodovanja		(2,679)			(2,679)
(Stanje na dan)					
31. decembra 2019. godine	639,148	218,700	13,243	-	871,091
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	461.911	137.334	-	-	599.245
Amortizacija (Napomena 10)	14.876	18.905	-	-	33.781
Otuđenja i rashodovanja	-	(10.779)	-	-	(10.779)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	476.787	145.460	-	-	622.247
Amortizacija (Napomena 10)	14,872	19,606	-	-	34,478
Otuđenja i rashodovanja	-	(3,888)	-	-	(3,888)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	491,659	161,178	-	-	652,837
NEOPTISANA VREDNOST NA DAN:					
- 31. decembra 2019. godine	147.489	57.522	13.243	-	218.254
- 31. decembra 2018. godine	160.772	58.309	12.957	-	232.038

Nabavna vrednost potpuno amortizovanih nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 134.374 hiljada.

Povećanje vrednosti osnovnih sredstava u 2019. godini se najvećim delom odnosi na nabavku računarske opreme u iznosu od RSD 11.956 hiljada, putnički automobili u iznosu od RSD 4.622 hiljada, klima uređaja u iznosu od RSD 327 hiljada, kancelarijskog nameštaja u iznosu od RSD 225 hiljada, električnih uređaja u iznosu od RSD 190 hiljada, brusilice prese u iznosu od RSD 121 hiljade, uređaja za čišćenje i grijanja tela u iznosu od RSD 97 hiljada i mehanizacija u iznosu od RSD 71 hiljada.

Društvo zakupljuje određen broj automobila putem finansijskog lizinga. Sadašnja (neotpisana) vrednost opreme uzete na lizing na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 8.366 hiljada.

Na osnovu procene rukovodstva Društva, nema indikacija da su nekretnine, postrojenja i oprema na dan izveštavanja obezvredeni.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

21. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	63.855	63.855
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	209	209
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	9.051	8.818
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.550	2.389
Minus: Ispravka vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	<u>(13.323)</u>	<u>(13.323)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>61.342</u>	<u>61.948</u>
<i>(i) Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>		
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
U udjelima	63.855	63.855
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(7.100)</u>	<u>(7.100)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>56.755</u>	<u>56.755</u>

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica odnose se na udele u sledećim privrednim društvima:

Naziv i sedište	2019.	2018.
IMP-Automatika d.o.o.	32.668	32.668
IMP-Računarski sistemi d.o.o.	21.882	21.882
IMP-Telekomunikacije	1.029	1.029
Idvorski laboratorije d.o.o.	75	75
IMP-Poslovne usluge d.o.o.	1.059	1.059
IMP-Naučnotehnološki park d.o.o.	<u>42</u>	<u>42</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>56.755</u>	<u>56.755</u>

(ii) Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica

	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
U udjelima	209	209
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(97)</u>	<u>(97)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>112</u>	<u>112</u>

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica odnose se na:

Naziv i sedište	2019.	2018.	% učešća
Projekt inženjering d.o.o.	62	62	20
Elektronske transakcije d.o.o.	11	11	25
Servis inženjering IMP d.o.o.	9	9	20
Zero Waste d.o.o.	20	20	20
IMP-BEEL d.o.o.	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>20</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>112</u>	<u>112</u>	<u>112</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

21. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

- (iii) *Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju*

	2019.	2018.
U akcijama	9.051	8.818
Minus: Ispravka vrednosti	(6.125)	(6.126)
Stanje na dan 31. decembra	2.926	2.692

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnose se na:

<u>Naziv i sedište</u>	2019.	2018.
Komercijalna banka a.d. Beograd	2.926	2.692
Stanje na dan 31. decembra	2.926	2.692

Fer vrednost ostalih ulaganja kojima se trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31. decembra 2019. godine.

- (iv) *Ostali dugoročni finansijski plasmani*

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite zaposlenima za potrebe kupovine, izgradnje stanova na period do 20 godina i kamatnom stopom od 2% godišnje. Krediti se revalorizuju dva puta godišnje prema rastu prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa.

22. ZALIHE

Zalihe se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Materijal	112,954	140,375
Stanje na dan 31. decembra	112,954	140,375

23. PLAĆENI AVANSI ZA ZALIHE I USLUGE

Plaćeni avansi za zalihe i usluge se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar u zemlji	242,051	574
Plaćeni avansi za usluge u zemlji	24,194	50,326
Plaćeni avansi za usluge u inostranstvu	11,266	919
Ispravka vrednosti plaćenih avansa	(2,241)	(2,241)
Stanje na dan 31. decembra	275,270	49,578

Potraživanja po osnovu plaćenih avansa iskazani na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 277,511 hiljada (bez ispravke vrednosti potraživanja) nisu usaglašena sa dužnicima u iznosu od RSD 900 hiljada, odnosno nije usaglašeno 0,33% navedenih potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

24. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Kupci u zemlji matična i zavisna pravna lica	75,672	66,495
Kupci u zemljji	675,374	491,902
Kupci u inostranstvu	100,854	128,014
Ispravka vrednosti potraživanja od prodaje	(137,004)	(140,37)
Stanje na dan 31. decembra	714,896	545,974

Kretanje na računima ispravke vrednosti je bilo sledeće:

	<i>U RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Stanje na početku godine	140,437	118,639
Naplaćeno u toku godine	(41,457)	(36,269)
Ispravka u toku godine	38,024	58,067
Stanje 31. decembra	137,004	140,437

Potraživanja po osnovu prodaje iskazana na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 851.900 hiljada (bez ispravke vrednosti potraživanja) nisu usaglašena sa dužnicima u iznosu od RSD 68,536 hiljada, odnosno nije usaglašeno 7,75% navedenih potraživanja.

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Društvo ima veći broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Shodno tome, rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevaziđa formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja. Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja po osnovu prodaje.

25. DRUGA POTRAŽIVANJA

Dруга потраživanja se odnose на:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Potraživanja za kamatu i dividende	39,474	39,468
Potraživanja od zaposlenih	282	657
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	4,762	888
Ostala kratkoročna potraživanja	41,072	33,577
Ispravka vrednosti drugih potraživanja	(26,831)	(26,831)
Stanje na dan 31. decembra	58,759	47,759

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

26. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Gotovinski ekvivalenti i gotovina se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Tekući (poslovni) računi	195,391	58,411
Devizni račun	634,792	306,923
Ostala novčana sredstva	2,143	0
Stanje na dan 31. decembra	832,326	365,334

27. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA

Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	62,067	14,832
Potraživanja za više plaćeni porez na dodatu vrednost	16,655	0
Unapred plaćeni troškovi	3,944	1,923
Potraživanja za nefakturisani prihod	129,157	70,506
Odložena poreska sredstva	0	0
Stanje na dan 31. decembra	211,823	87,261

28. KAPITAL I REZERVE

Kapital i rezerve se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Udeli društava s ograničenom odgovornošću	475,634	475,634
Ostali osnovni kapital	3,923	3,923
Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja	(4,095)	(5,606)
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(9,645)	(9,877)
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	76,038	69,353
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	45,404	13,370
Stanje na dan 31. decembra	587,259	546,797

Udeli u Društvu kao društvu sa ograničenom odgovornošću u iznosu od RSD hiljada odnose se na:

	U RSD 000	Učešće u %
Državni kapital – Vlada Republike Srbije	475,634	100,00
Ukupno	475,634	100,00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

28. KAPITAL I REZERVE (Nastavak)

Sa Vladom Republike Srbije je 17. aprila 2007. godine potpisana Sporazum o udelu državne svojine u sredstvima koja koristi Društvo. U skladu sa Sporazumom Republika Srbija preuzima sva osnivačka odnosno upravljačka prava, pa udeo državne svojine u sredstvima koja koristi Društvo iznosi 100 %.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 19647/2014 od 10. marta 2014. godine izvršeno je usaglašenje osnovnog kapitala Društva iskazanog u poslovnim knjigama Društva sa iznosom kapitala registrovanog kod Registra privrednih subjekata Agencije za privredne registre i isti je iznosio RSD 413.803 hiljade na taj dan.

Rešenjem br. 104241/2014 od 12. decembra 2014. godine izvršeno je povećanje osnovnog kapitala Društva za iznos od RSD 61.831 hiljadu, tako da na dan 31. decembra 2014. godine on iznosi RSD 475.634 hiljade.

Društvo je u 2019. godini ostvarilo neto dobitak u iznosu od RSD 45.404 hiljada.

29. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	39,157	42,771	
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	18,541	18,596	
Stanje na dan 31. decembra	57,698	61,367	

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih obuhvataju rezervisanja za otpremnine koja se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva, primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene. Imajući u vidu da u Republici Srbiji ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice, korišćene su stope tržišnih prinosa na državne obveznice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

29. DUGOROČNA REZERVISANJA (Nastavak)

Osnovne aktuarske pretpostavke koje su korišćene su:

Red. br.	Pretpostavke korišćene prilikom izrade obračuna rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju	2019.	2018.
1.	Diskontna stopa	2,25%	3,00%
2.	Procenjena stopa rasta prosečne zarade	3,50%	5,20%
3.	Procenat fluktuacije	1,97%	2,78%
4.	Iznos otpremnine u momentu rezervisanja	233.637,00	209.847,00
5.	Iznos otpremnine u prethodnom obračunu	209.847,00	224.661,00
6.	Ukupan broj zaposlenih na dan 01.01. tekuće godine	190	186
7.	Ukupan broj zaposlenih koji su napustili Društvo u toku godine	9	12
8.	Od toga broj penzionisanih radnika kojima je isplaćena otpremnina prilikom odlaska u penziju u toku godine	6	5
9.	Ukupan broj novozaposlenih u toku godine	12	16
10.	Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12. godine	193	190
11.	Da li je bilo izmene u opštem aktu u pogledu iznosa rezervisanja na koje zaposleni ostvaruju pravo prilikom odlaska u penziju u odnosu na prethodni period	Ne	
12.	Način priznavanja aktuarskih dobitaka/gubitaka	U celosti u periodu u kojem nastaju	
13.	Da li je bilo izmene u opštem aktu u pogledu priznavanja rezervisanja prilikom odlaska u penziju u odnosu na prethodni period	Ne	

U aktuarskom obračunu su korišćene tablice mortaliteta za period 2010 – 2012.

30. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	130,865	91,010
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	3,852	6,445
Stanje na dan 31. decembra	134,717	97,455

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga se odnose na lizing automobila do 5 godina sa nominalnom kamatnom stopom od 2,35 do 3,49% godišnje.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 500.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,95% kamate. INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Credit Agricole banke na 450.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i početkom otplate do 27.03.2021. godine, tromesečni euribor plus 2,10% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 420.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate. INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 250.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 31. decembar 2019. i 2018. godine

30.DUGOROČNE OBAVEZE (Nastavak)

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 90.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate. INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 1.000.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 31.10.2019. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate.

31. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na:

	u RSD 000	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0	141,916
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospeva do jedne godine	203,163	57,916
Deo ostalih dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	2,560	3,086
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2,011	0
 Stanje na dan 31. decembra	207,734	202,918

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima kredit kod banke Intesa na 140.300,00 EUR, sa valutnom klauzulom i otplatom odjednom 22.04.2020. godine, tromesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima kredit kod banke Intesa na 130.400,00 EUR, sa valutnom klauzulom i početkom otplate do 22.04.2020. godine, tromesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 500.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,95% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Credit Agricole banke na 450.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i početkom otplate do 27.03.2021. godine, tromesečni euribor plus 2,10% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 420.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 250.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 90.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 30.06.2020. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima (deo) kredita kod Raiffeisen banke na 1.000.000,00 EUR, sa valutnom klauzulom i grejs periodom do 31.10.2019. godine, jednomesečni euribor plus 1,90% kamate.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ima kredit kod banke Intesa na 213.00,00 EUR, sa valutnom klauzulom i otplatom odjednom 10.07.2020. godine, tromesečni euribor plus 2,10% kamate.

32. PRIMLJENI AVANSI

Obaveze za primljene avanse se odnose na:

	u RSD 000	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	601,253	175,811
 Stanje na dan 31. decembra	601,253	175,811

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije, iskazane na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 601,253 hiljada nisu usaglašene sa poveriocima u iznosu od RSD 53.849 hiljada, odnosno nije usaglašeno 8,95 % pomenutih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

33. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze prema dobavljačima se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	171,340	107,641
Dobavljači u zemlji	386,275	101,940
Dobavljači u inostranstvu	86,921	70,189
Stanje na dan 31. decembra	644,536	279,770

Obaveze prema dobavljačima, iskazane na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 644,536 hiljada nisu usaglašene sa poveriocima u iznosu od RSD 969 hiljada, odnosno nije usaglašeno 0,15% pomenutih obaveza.

34. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Ostale tekuće obaveze se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	30,592	25,314
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	3,988	3,287
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	8,034	6,848
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	6,722	5,904
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	310	73
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	126	26
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	72	17
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	1,007	182
Obaveze za učešće u dobitku	0	13,604
Obaveze prema zaposlenima	12,309	9,241
Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	181	182
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	515	225
Obaveze za kratkoročna rezervisanja	6,983	0
Ostale obaveze	49	120
Stanje na dan 31. decembra	70,888	65,023

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

35. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza	0	10,478
Obaveze za akcize	39	39
Obaveze za porez iz rezultata	10,539	1,385
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	467	0
Obaveze za doprinose koji terete troškove	17	30
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	3,144	3,328
Odloženi prihodi i primljene donacije	129,337	86,995
Odložene poreske obaveze	1,227	453
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>41,491</u>	<u>1,631</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>186,261</u>	<u>104,339</u>

Primljene donacije čine:

	2019.	2018.
Primljene donacije po međunarodnim projektima	101.143	48.532
Primljene donacije opreme	1.949	7.981
Donacije Nacionalnog investicionog plana	<u>26.245</u>	<u>30.482</u>
Ukupno	<u>129.337</u>	<u>86.995</u>

36. 37 VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Data jemstva, garancije i druga prava	1,126,745	519,275
Imovina kod drugih subjekata	3,573	3,573
Obaveze za data jemstva, garancije i druga prava	(1,126,745)	(519,275)
Obaveze za imovinu kod drugih subjekata	<u>(3,573)</u>	<u>(3,573)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>0</u>	<u>0</u>

Garancije u iznosu od RSD 1,126,745 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine se odnose na garancije za dobro izvršenje posla prema dobavljačima izdate od strane poslovnih banaka.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

37. SUDSKI SPOROVI

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD u svojstvu stečajnog poverioca:

1. Minel-kontaktne mreže AD Beograd u stečaju
Privredni sud u Beogradu 45.St.4762/12

Prijavljeno potraživanje. 11.889.744,78 RSD
Priznato potraživanje u celosti Zaključkom Privrednog suda u Beogradu od 25.04.2013.godine : 11.889.744,78 RSD.

Dana 03.06.2019. sud doneo rešenje kojim se obustavlja postupak stečaja nad stečajnim dužnikom, a nastavlja protiv stečajne mase. U daljem postupku se očekuje unovčavanje stečajne mase i donošenja rešenja o deobi. Naplata će po pravnosnažnosti rešenja suda zavisiti od iznosa stečajne mase i procenta naplate potraživanja poverilaca po isplatnim redovima. Institut će biti u III isplatnom redu.

2. Telefonija AD Beograd
Privredni sud u Beogradu 3.St.71/2014 (ranije 6.St.3715/2012)

Stečajni postupak počeo od početka, stavljen van snage Unapred pripremljeni plan reorganizacije.
Prijavljeno potraživanje u iznosu: 1.665.810,72 RSD na ime glavnog duga
2.217.719,75 RSD na ime zak.zat.kamate.

Priznato potraživanje Zaključkom Privrednog Suda u Beogradu od 24.03.2015.godine : 1.665.810,72 RSD na ime glavnog duga i 1.915.113,60 RSD na ime zak.zat.kamate

Na ročisu održanom 19.10.2015.godine Plan reorganizacije nije usvojen i doneto je rešenje o bankrotstvu dužnika. Dana 16.07.2019.godine dostavljen je Sudu oglas o javnoj prodaji imovine stečajnog dužnika. Tokom 2020. godine očekuje se prodaja, unovčavanje stečajne mase, donošenje rešenja o deobi i isplata priznatih potraživanja. Naplata će zavisiti od iznosa stečajne mase i procenta naplate poverilaca po isplatnim redovima. Institut će biti u III isplatnom redu.

3. Partner inženjering DOO Beograd
Privredni sud u Beogradu-sada stečaj nad Stečajnom masom 8.St.255/2016
(ranije 9.St.4659/2010)

Prijavljeno potraživanje u iznosu: 8.117.941,21 RSD na ime glavnog duga
1.766.046,73 RSD na ime zak.zat.kamate.

Priznato potraživanje u celosti Zaključkom Privrednog Suda u Beogradu od 29.03.2011.godine.
Rešenje Privrednog suda u Beogradu o obustavi stečaja nad stečajnim dužnikom (stečajni dužnik prodat u postupku stečaja dana 30.05.2016.) i nastavljanju postupka nad stečajnom masom 8. St.255/2016 od 04.10.2016. je postalo pravnosnažno i izvršno, po Glavnoj deobi Institut kao stečajni poverilac iz III isplatnog reda se naplatio u procentu od 2,08% od priznatog potraživanja, uplata u iznosu od 205.894,54 RSD dana 20.12.2018.godine.
Očekivalo se okončanje stečaja tokom 2019.godine, ali Sud još uvek nije doneo rešenje o okončanju postupka, tako da je postupak i dalje u toku.

4. GOŠA Fabrika šinskih vozila, putničkih i specijalnih vagona DOO Smederevska Palanka-
u stečaju Privredni sud u Požarevcu 3.St.28/2017

Prijavljeno potraživanje: 89.280,00 RSD na ime glavnog duga
58.070,75 RSD na ime zak.zat.kamate

Potraživanje je prijavljeno 16.01.2018. Zaključkom Privrednog suda u Požarevcu od 26.09.2018.godine potraživanje priznato u celosti (147.350,75 RSD). Dana 28.11.2019.godine Sud doneo rešenje kojim se (zbog prodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica dana 12.11.2019.godine) obustavlja stečaj nad stečajnim dužnikom, a nastavlja protiv stečajne mase. Tokom 2020.godine očekuje se unovčavanje stečajne mase, donošenje rešenja o deobi i isplata priznatih potraživanja. Dalja naplata će zavisiti od iznosa stečajne mase i procenta naplate poverilaca po isplatnim redovima. Institut će biti u III isplatnom redu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

37.SUDSKI SPOROVI (Nastavak)

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD u svojstvu tužioca:

5. Largo investment DOO Beograd - radi duga od 1.491.823,56 RSD
Privredni sud u Beogradu 7.P.803/2013

Presudom od 20.05.2013.godine usvojen u celosti tužbeni zahtev Instituta iznos potraživanja 1.491.823,56 RSD sa kamatom zakonskom zateznom na iznos od 1.500.000,00 RSD počev od 31.03.2011. do 31.10.2011. i na iznos od 1.491.823,56 RSD počev od 01.11.2011. do konačne isplate. Priznati troškovi parničnog postupka u iznos 158.911,00 RSD. Presuda postala pravnosnažna 03.07.2013. a izvršna 26.07.2013.godine. U međuvremenu sa računa tuženog skinut iznos od 1.337.376,00 RSD dana 06.06.2013.godine u korist Instituta.

Račun dužnika u neprekidnoj blokadi od 14.03.2015.godine na iznos blokade od 718.489,00 RSD, dužnik ima zabranu raspolaganja sredstvima sa računa kod banaka od 06.01.2017.godine. Naplata ostatka duga neizvesna.

6. VB Food DOO Beograd - radi duga od 1.385.739,08 RSD
Privredni sud u Beogradu 20.P.802/2013

Presudom od 22.04.2013.godine usvojen u celosti tužbeni zahtev za iznos potraživanja 1.385.739,08 RSD sa kamatom zakonskom zateznom na iznos od 750.000,00 RSD počev od 25.04.2011. do 12.08.2011. na iznos od 1.450.000,00 RSD počev od 13.08.2011. do 31.10.2011. i na iznos od 1.385.739,08 RSD počev od 01.11.2011. do isplate, priznati troškovi postupka u iznosu 149.664,00 RSD. Presuda potvrđena odlukom Apelacionog privrednog suda 12.03.2014. kada je postala pravnosnažna, a izvršna 21.04.2014.godine. Račun dužnika neprekidno u blokadi od 14.03.2015.godine na iznos blokade od 1.711.981,33 RSD, dužnik ima zabranu raspolaganja sredstvima sa računa kod banaka. Naplata neizvesna.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD u svojstvu tuženog:

7. Mirković Mara iz Beograda -radi zaključenja ugovora o zakupu na neodređeno vreme
Institut četvrtotuženi, – sada Treći osnovni sud u Beogradu 5.P.12256/13

Dana 18.05.2017.godine je prvostepeni sud ponovo doneo Rešenje o prekidu postupka, drugostepeni sud je usvojio žalbu tužilje, ukinuo rešenje o prekidu postupka i vratio predmet prvostepenom суду na ponovno odlučivanje.

U nastavljenom postupku su izvedeni svi predloženi dokazi i Institut je podneo zahtev da se postupak prekine do pravnosnažnog okončanja postupka pred RGZ-Službom za katastar nepokretnosti –Filijala Novi Beograd radi ispravke upisa prava korišćenja na spornom stanu u korist Instituta Mihajlo Pupin DOO Beograd. Sud još uvek nije doneo odluku o podnetom predlogu za prekid postupka. Ishod parničnog postupka neizvestan, u konačnom će sud odlučivati o pravnom pitanju - da li je pravo korišćenja stana jednokratnim raspolaganjem iscrpljeno ili ne i na osnovu toga će doneti prvostepenu presudu.

8. Živković Mladen iz Novog Sada radi naknade nematerijalne štete 93.000,00 RSD + spp
Institut drugotuženi, Osnovni sud u Novom Sadu P.12205/2019

Predmet spora je naknada nematerijalne štete – pretrpljenog straha usled spuštanja naplatne rampe na vozilo Tužioca, Institut je drugotuženi, osporena je tužba u celosti. Ročište zakazano za 01.04.2020.godine nije održano zbog vanrednog stanja u Republici Srbiji. Ishod spora neizvestan, zavisiće od veštačenja i ocene Suda izvedenih dokaza.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**

37.SUDSKI SPOROVI (Nastavak)

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD u svojstvu umešača na strani tuženog JP Putevi Srbije (po osnovu zaključenog Ugovora o održavanju Sistema za naplatu putarine na autoputevima Republike Srbije):

9. Kompanija Dunav osiguranje ADO Beograd radi regresnog duga 18.981,00 RSD+ spp
Privredni sud u Beogradu - 4.P.5905/2018 (prethodno 3.PI.345/2018)

Institut je od strane tuženog – JP Putevi Srbije, pozvan da se u parnicu radi regresnog duga tj. regresa za isplaćenu naknadu štete usled pada naplatne rampe na vozilo osiguranika, uključi u svojstvu umešača, te kako se snimci sa naplatnih rampi JP Puteva Srbije čuvaju, zbog obimnosti materijala, samo 6 meseci, te nepostojanja dokaza za uspešnu odbranu,a u cilju smanjenja daljih troškova postupka, Institut je sa Tužiocem zaključio Vansudsko poravnanje 29.03.2019.g., isplatio Tužiocu dana 12.04.2019.godine iznos od 50.830,66 RSD (18.981,00 RSD glavni dug + 2.811,66 RSD zzkamata + 29.038,00 RSD troškovi postupka), Tužilac je povukao tužbu dana 10.04.2019.godine, a Sud je dana 15.04.2019.godine doneo Rešenje o povlačenju tužbe. Postupak okončan.

10. Kompanija Dunav osiguranje ADO Beograd radi regresnog duga 36.176,00 RSD + spp
Privredni sud u Beogradu - 2.P.6383/2018

Institut je od strane tuženog – JP Putevi Srbije, pozvan da se u parnicu radi regresnog duga tj. regresa za isplaćenu naknadu štete usled pada naplatne rampe na vozilo osiguranika, uključi u svojstvu umešača, te kako se snimci sa naplatnih rampi JP Puteva Srbije čuvaju, zbog obimnosti materijala, samo 6 meseci, te nepostojanja dokaza za uspešnu odbranu,a u cilju smanjenja daljih troškova postupka, Institut je sa Tužiocem zaključio Vansudsko poravnanje 19.03.2019.g., isplatio Tužiocu dana 02.04.2019.godine iznos od 73.411,51 RSD (36.176,00 RSD glavni dug + 5.665,51 RSD zzkamata + 31.570,00 RSD troškovi postupka), Tužilac je povukao tužbu dana 10.04.2019.godine, a Sud je dana 15.04.2019.godine doneo Rešenje o povlačenju tužbe. Postupak okončan.

11. Radovan Oreščanin iz Novog Sada radi naknade štete 177.144,00 RSD + spp
Osnovni sud u Staroj Pazovi - P.782/2018

Institut je od strane tuženog – JP Putevi Srbije, pozvan da se u parnicu uključi u svojstvu umešača na strani Tuženog. Zbog nepovoljnog veštačenja, Institut je radi smanjenja daljih troškova postupka, ponudio zaključenje Vansudskog poravnanja, što je Tužilac prihvatio. Vansudsko poravnanje je zaključeno 10.05.2019.godine, dana 13.05.2020.godine Institut je isplatio Tužiocu iznos od 368.797,79 RSD (glavi dug 174.144,00 RSD + zzkamata 16.164,38 RSD + troškovi postupka 178.489,41 RSD), Tužilac je dana 14.05.2020.godine povukao tužbu, a Sud je 20.05.2020.g. doneo Rešenje da je tužba povučena. Postupak okončan.

12. Aleksić Dalibor iz Aleksinca radi naknade štete 20.000,00 RSD + spp
Osnovni sud u Nišu - 21.P.4975/2018

Institut je od strane tuženog – JP Putevi Srbije, pozvan da se u parnicu radi naknade štete usled pada naplatne rampe na vozilo osiguranika, uključi u svojstvu umešača, te kako se snimci sa naplatnih rampi JP Puteva Srbije čuvaju, zbog obimnosti materijala, samo 6 meseci, te nepostojanja dokaza za uspešnu odbranu,a u cilju smanjenja daljih troškova postupka, Institut je sa Tužiocem zaključio Vansudsko poravnanje 15.04.2019.g., isplatio Tužiocu dana 19.04.2019.godine iznos od 21.778,05 RSD na ime glavnog duga sa zzkamatom, a advokatu Tužioca iznos od 37.200,00 RSD na ime naknade troškova postupka. Tužilac je povukao tužbu dana 23.04.2019.godine, a Sud je dana 20.05.2019.godine doneo Rešenje o povlačenju tužbe. Postupak okončan.

13. LTS ALADIN DOO NOVI SAD radi naknade štete 69.600,00 RSD + spp
Privredni sud u Beogradu - 46.P.5421/2019

Institut je od strane tuženog – JP Putevi Srbije, pozvan da se u parnicu radi naknade štete usled pada naplatne rampe na vozilo osiguranika, uključi u svojstvu umešača, što je Institut prihvatio i pribavio snimak od JP Putevi Srbije prolaska Tužioca kroz spornu naplatnu rampu. Na osnovu uvida u snimak, Institut je u svojstvu umešača osporio tužbu i tužbeni zahtev. Ročište zakazano za 31.03.2020.godine nije održano zbog vanrednog stanja u Republici Srbiji. Ishod spora za sada neizvestan, zavisiće od toga kako će Sud centri prezentovane dokaze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

37.SUDSKI SPOROVI (Nastavak)

14. UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE radi regresnog duga 39.045,00 RSD + spp
 Privredni sud u Beogradu - 12.P.1148/2019

Institut je od strane tuženog – JP Putevi Srbije, pozvan da se u parnicu radi regresnog duga tj. regresa za isplaćenu naknadu štete usled pada naplatne rampe na vozilo osiguranika, uključi u svojstvu umešača, te kako se snimci sa naplatnih rampi JP Puteva Srbije čuvaju, zbog obimnosti materijala, samo 6 meseci, te nepostojanja dokaza za uspešnu odbranu,a u cilju smanjenja daljih troškova postupka, Institut je sa Tužiocem zaključio Vansudsko poravnanje 19.03.2019.g., isplatio Tužiocu dana 25.03.2019.godine iznos od 63.948,03 RSD (39.045,00 RSD glavni dug + 11.460,03 RSD zzkamata + 13.443,00 RSD troškovi postupka), Tužilac je povukao tužbu dana 27.03.2019.godine, a Sud je dana 17.04.2019.godine doneo Rešenje o povlačenju tužbe. Postupak okončan.

38. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM RADnim LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa svojim zavisnim pravnim licima i drugim povezanim stranama.

(a) Prihodi i rashodi iz prodaje/nabavki roba/usluga

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

	2019.	2018.
(a) Prodaja robe i usluga		
IMP Automatika d.o.o.	217,376	174,116
IMP Računarski sistemi d.o.o.	10,078	17,259
IMP Telekomunikacije d.o.o.	19,168	27,899
Idvorski laboratorije d.o.o.	725	663
IMP Piezotehnologija d.o.o.	-	-
IMP Poslovne usluge d.o.o.	263	259
Ukupno	247,610	220,196

Proizvodi i usluge se prodaju po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

	2019.	2018.
(b) Nabavke robe i usluga		
IMP Automatika d.o.o.	149,154	119,440
IMP Računarski sistemi d.o.o.	342,526	251,411
IMP Piezotehnologija d.o.o.	143	-
IMP Poslovne usluge d.o.o.	33,764	24,716
IMP Telekomunikacije d.o.o.	83,214	76,536
Idvorski laboratorije d.o.o.	86	777
Ukupno	608,887	472,880

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

38. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM RADNIM LICIMA (Nastavak)**(a) Prihodi i rashodi iz prodaje/nabavki roba/usluga (Nastavak)**

Roba i usluge se kupuju u skladu sa normalnim uslovima poslovanja.

Za 2019. godinu urađena je studija transfernih cena i shodno tome su urađene odgovarajuće korekcije u Poreskom bilansu.

(b) Stanja potraživanja/obaveza na kraju godine proizašla iz prodaje/nabavki roba/usluga

	2019.	2018.
Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 24.)		
IMP Automatika d.o.o.	33,349	26.782
IMP Računarski sistemi d.o.o.	83	82
IMP Telekomunikacije d.o.o.	11,679	9.148
IMP Piezotehnologija d.o.o.	30,483	30.483
IMP Poslovne usluge d.o.o.	79	-
Idvorski laboratorije d.o.o.	0	-
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(30,484)</u>	<u>(30.484)</u>
Ukupno	<u>45,189</u>	<u>36.011</u>
Potraživanja za kamate i dividendu (Napomena 25.)		
IMP Automatika d.o.o.	39,464	39.464
Ukupno	<u>39,464</u>	<u>39.464</u>
Kratkoročni finansijski plasmani (Napomena 27.)		
IMP Piezotehnologija d.o.o.	14,607	8.107
IMP Telekomunikacije d.o.o.	-	-
Idvorski laboratorije d.o.o.	-	-
Minus: Ispravka vrednosti	<u>14,607</u>	<u>8.107</u>
IMP Piezotehnologija d.o.o.	<u>(14,607)</u>	<u>(7.653)</u>
Ukupno	<u>0</u>	<u>454</u>
Obaveze iz poslovanja (Napomena 33.)		
IMP Automatika d.o.o.	-	5.136
IMP Računarski sistemi d.o.o.	103,198	65.315
IMP Telekomunikacije d.o.o.	60,753	32.819
IMP Piezotehnologija d.o.o.	75	-
IMP Poslovne usluge d.o.o.	7,314	4.371
Idvorski laboratorije d.o.o.	-	-
Ukupno	<u>171,340</u>	<u>107.641</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

39. FINANSIJSKI ISTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbedi prinos na kapital. Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva ispituju strukturu kapitala na godišnjem nivou.

Pokazatelji zaduženosti Društva sa stanjem na kraju godine bili su sledeći:

	U RSD 000	2019.	2018.
Zaduženost a)		342.451	300.373
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		<u>(832.324)</u>	<u>(365.334)</u>
Neto zaduženost		-	-
Kapital b)		<u>614.738</u>	<u>577.763</u>
Racio neto dugovanja prema kapitalu		-	-

- a) Zaduženost se odnosi na dugoročne i kratkoročne obaveze
- b) Kapital uključuje udele, revalorizacione rezerve, nerealizovane gubitke po osnovu raspoloživih hartija od vrednosti za prodaju i akumuliranu dobit.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni 3 ovih finansijskih izveštaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	U RSD 000	2019.	2018.
Finansijska sredstva			
Dugoročni finansijski plasmani	62.181	61.948	
Potraživanja po osnovu prodaje	714.902	545.974	
Druga potraživanja	58.760	47.759	
Kratkoročni finansijski plasmani	-	454	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	<u>832.324</u>	<u>365.334</u>	
	<u>1.668.167</u>	<u>1.021.469</u>	
Finansijske obaveze			
Dugoročne obaveze	(134.717)	(97.455)	
Kratkoročne finansijske obaveze	(207.734)	(202.918)	
Obaveze prema dobavljačima, bez primljenih avansa	(644.536)	(279.770)	
Druge obaveze	<u>(70.888)</u>	<u>(65.023)</u>	
	<u>(1.057.875)</u>	<u>(645.166)</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

39. FINANSIJSKI ISTRUMENTI (Nastavak)

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja, obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja Društvo je izloženo niže navedenim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržiste takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koje Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko potraživanja od kupaca iz inostranstva, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u koje Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade u privredi i postojanja odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na datum izveštavanja u Društvo bila je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	U RSD 000
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
U valuti	747.315	434.939	(672.169)	(370.562)
	747.315	434.939	(672.169)	(370.562)

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa evra i dolara (EUR i USD). Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na date strane valute. Stopa osetljivosti se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursevima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nenamirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursevima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje na povećanje rezultata tekućeg perioda u slučajevima slabljenja dinara u odnosu na valutu o kojoj se radi. U slučaju jačanja dinara od 10% u odnosu na stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju. Glavni razlog za navedeno leži u činjenici da Društvo ima pretežno kratku poziciju u valuti, te su stoga obaveze u stranoj valuti daleko veće od potraživanja u istoj.

	31. decembar 2019. +10%	31. decembar 2018. +10%	31. decembar 2019. -10%	31. decembar 2018. -10%	U RSD 000
EUR	7.515	6.438	(7.515)	(6.438)	
	7.515	6.438	(7.515)	(6.438)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

39. FINANSIJSKI ISTRUMENTI (Nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

	U RSD 000	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>		
Dugoročni finansijski plasmani	62.181	61.948
Potraživanja po osnovu prodaje	714.902	545.974
Druga potraživanja	58.760	47.759
Kratkoročni finansijski plasmani	-	454
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	832.324	365.334
	<u>1.668.167</u>	<u>1.021.469</u>
	<u>1.668.167</u>	<u>1.021.469</u>
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosna</i>		
Obaveze prema dobavljačima, bez primljenih avansa	(644.536)	(279.770)
Druge obaveze	(70.888)	(65.023)
	<u>(715.424)</u>	<u>(344.793)</u>
<i>Kamatonosna</i>		
Dugoročne obaveze	(134.717)	(97.455)
Kratkoročne finansijske obaveze	(207.734)	(202.918)
	<u>(342.451)</u>	<u>(300.373)</u>
Gap rizika promene kamatnih stopa		
	<u>(342.451)</u>	<u>(300.373)</u>

Analize osetljivosti prikazane u narednom tekstu su uspostavljene na osnovu izloženosti promenama kamatnih stopa za nederivatne instrumente na datum bilansa stanja. Za obaveze sa varijabilnom stopom, analiza je sastavljana pod pretpostavkom da je preostali iznos sredstava i obaveza na datum bilansa stanja bio nepromenjen u toku cele godine. Povećanje ili smanjenje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procenu realno moguće promene u kamatnim stopama.

	Povećanje od 1 procentnog poena <u>2019.</u>	2018.	Smanjenje od 1 procentnog poena <u>2019.</u>	2018.	U RSD 000
Rezultat tekuće godine	(3.425)	(3.004)	3.425	3.004	
Kreditni rizik					

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanja od kupaca sastoje se od velikog broja komitenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

39. FINANSIJSKI ISTRUMENTI (Nastavak)

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljanje likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine.

	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva				
Dugoročni finansijski plasmani	62.181	62.181	61.948	61.948
Potraživanja po osnovu prodaje	714.902	714.902	545.974	545.974
Druga potraživanja	58.760	58.760	47.759	47.759
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	454	454
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	832.324	832.324	365.334	365.334
	1.668.167	1.668.167	1.021.469	1.021.469
Finansijska obaveze				
Dugoročne obaveze	(134.717)	(134.717)	(97.455)	(97.455)
Kratkoročne finansijske obaveze	(207.734)	(207.734)	(202.918)	(202.918)
Obaveze prema dobavljačima bez primljenih avansa	(644.536)	(644.536)	(279.770)	(279.770)
Druge obaveze	(70.888)	(70.888)	(65.023)	(65.023)
	(1.057.875)	(1.057.875)	(645.166)	(645.166)

Pretpostavke za procenu trenutne fer vrednosti finansijskih instrumenata

Obzirom na činjenicu da ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u kupovini i prodaji finansijskih sredstava i obaveza, kao i obzirom na činjenicu da ne postoje dostupne tržišne informacije koje bi se mogle koristiti za potrebe obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza, korišćen je metod diskontovanja novčanih tokova. Pri korišćenju ove metode vrednovanja, koriste se kamatne stope za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, sa ciljem da se dobije relevantna procena tržišne vrednosti finansijskih instrumenata na dan bilansa.

40. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Posle datuma bilansiranja na dan 31. decembra 2019. godine došlo je do objave vanrednog stanja u Republici Srbiji povodom epidemije virusa COVID 19, što je rezultiralo odlukama Poslovodnog odbora Instituta o prelasku na rad od kuće i smanjenju svih rizičnih angazovanja saradnika instituta na tekućim projektima. Do momenta objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo promena u navedenoj odluci, dakle Društvo je nastavilo da radi smanjenim kapacitetom, što će, po proceni rukovodstva, rezultirati smanjenim obimom poslovanja i poslovnih prihoda u 2020. godini. Po proceni rukovodstva očekuje se da poslovni prihodi budu niži za 10% u odnosu na poslovnu 2019. godinu. Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

41. KURSNA LISTA

Devizni kursevi, utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, primjenjeni za preračun pozicija bilansa stanja za pojedine glavne valute su:

	U RSD	
	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108,4004	104,9779

U Beograd-u**Dana 12. mart 2020. godine**

Lice odgovorno za
 sastavljanje finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik
